

L'alegria que torna presenta *L'Auca del senyor Esteve* al Liceu l'any 1956

Jordi Bonet i Armengol

President de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. secretaria@racba.org

La lectura de *L'Auca del senyor Esteve*, tan ben expressada per Enric Majó, amb què la nostra Institució s'ha volgut sumar als diversos actes commemoratius entorn de l'obra de Santiago Rusiñol, crec que suscita un comentari sobre la representació que es féu de l'obra teatral al Gran Teatre del Liceu el 4 de juny del 1956.

Han passat més de 50 anys i l'època i ambient que es vivia era ben diferent d'avui. Encara era molt a prop l'experiència de tots els mals que ens portà la guerra civil. El desig de recuperació de moltes coses aconseguí despertar unes voluntats que permeteren que s'obris l'escenari del Liceu i, amb un públic que l'omplia, oferir la representació de l'obra que, amb l'humor característic d'en Rusiñol, aportava esperança a molts i obria camí (fig. 1 i 3).

L'agrupació *L'alegria que torna* aplegà molta gent de diversa procedència que aconseguiren endegar el que seria l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, amb el desig de tirar endavant el teatre nacional català.

Fig. 1. Façana de La Puntual amb el poeta Josep Jané, i al fons, a l'esquerra, l'església de Santa Maria del Mar.
Foto: Brangulí.

Fig. 2. M. Mercè Armengol de Bonet i Conxita Badia d'Agustí en la representació de *L'Auca*. Foto: Brangulí.

Personalment no hi vaig intervenir, però si que em fou possible de seguir-ho a poca distància ja que familiars ben propers en foren protagonistes (fig. 2). Així recordo els preparatius, els neguits, i, finalment, avui jo sóc dels pocs testimonis que resten que van presenciar aquella representació memorable.

Hi havia a l'escenari persones notables, entre elles uns quants acadèmics. Deu dels meus familiars també. El meu germà Narcís feia de Ramonet, l'hereu de *La Puntual* del senyor Esteve, que passà per Llotja i, com tants altres, ajudaria a fer possible que els artistes catalans arribessin a ocupar els primers llocs en el món de l'art universal.

Un dels moments més espectaculars de la representació fou la processó de Corpus de Santa Maria del Mar. El decorat el féu Evarist Mora, amb el fons dels campanars i façana principal de la basílica, que la desfilada dels personatges barcelonins que hi sortien acollia. Els protagonistes, el senyor Esteve i la Tomasetta, eren el matrimoni Frederic Roda i M. Rosa Fàbregas. Recordo Frederic Mompou fent de captaire que acompanyava el violinista Francesc Costa fent de ceguet, o el catedràtic Josep M. Pi Sunyer fent de senyor Pau; Eduard Tol-

drà de Ramon, el pare del senyor Esteve; Conxita Badia, la meva sogra, de senyora del primer pis; Joan Rebull, d'indiano. Més de cent-vint figurants que a l'entreacte deixaren la butaca per aparèixer disfressats a l'escenari per a la desfilada de la processó. En Josep Jané, poeta, fent de pintor de parets, cantant el duo de l'africana. A la desfilada, el vescomte de Güell, Joaquim Renart, Ramon d'Abadal, Ramon Guardans, Felip Bertran i Güell, Frederic Amat, Carles i Ferran Soldevila i els Drs. Pi i Figueres, Lluís Sayé i Jacint Reventós; Maurici Serrahima, Ramon Aramon, els joiers Ramon Sunyer i Manuel Capdevila, i els músics Pere Vallribera, Lluís M. Millet, i, fent d'organiller, Gibert Camins. També Xavier Ribó, Josep Valls i Taberner, Felix Millet, i Sebastià Gasch amb Jordi Sarsanedas i Joan Triadú fent de mossos d'esquadra. Els músics Rafael Ferré, Ponsa, Busquets, Gratacòs, Seguí, Rovira, la Coral Sant Jordi i Josep Amat, el pintor, fent de cambrer. Una colla de jovent, des d'en Pep Espar a Jordi Vilanova, en Cesc, la Montserrat Tayà, la Carlota Soldevila...

Un llamp i un gran tro acompanyats d'un xàfec que queia sobre l'escenari gràcies a unes quantes regadores i la gent que, espantada, es dispersava, va cloure l'acte.

Fig. 3. Interior de *La Puntual*, amb Josep M. Pi Sunyer, Conxita Badia i Frederic Roda, entre altres. Foto: Brangulí.

En fou director Pau Garsaball i Manuel Cubeles va ser el responsable de la coreografia i les escenes de conjunt.

Fou un gran èxit i es recolliren com a beneficis més de 100.000 pessetes, una quantitat important de diners a l'època, que ajudà econòmicament l'Agrupació Dramàtica de Barcelona.

Crec però, que per damunt de tot, fou una gran afirmació de la personalitat catalana.

23 de maig del 2007

NOTA

1. Amb motiu de la celebració de l'Any Rusiñol. Barcelona 2007, l'Acadèmia va organitzar una lectura de textos de la novel·la de *L'Auca del senyor Esteve*, a càrrec d'Enric Majó. En acabar aquesta lectura, el president de l'Acadèmia féu una breu intervenció, recollida en aquest text, sobre la representació excepcional al Liceu de la versió teatral de la novel·la l'any 1956 a càrrec l'associació *L'alegria que torna*, que després seria l'Agrupació Dramàtica de Barcelona.